

Recser: Zombiakku-tiedote

JULKAISUVAPAA 18.5.2026 KLO 10.45

Kevätsiivous voi paljastaa paloriskin: unohtuneet akut aiheuttavat vaaroja sekä kodeissa että työpaikoilla

Suomalaisten kodeissa ja työpaikoilla lojuu yhä enemmän käytöstä poistettuja akku- ja paristokäyttöisiä laitteita, jotka muodostavat merkittävän paloriskin. Recser Oy ja Työturvallisuuskeskus kannustavat tunnistamaan vaaralliset laitteet ja kierrättämään ne kevätsiivouksen yhteydessä oikein.

Akku- ja paristokäyttöisten laitteiden määrä kodeissa ja työpaikoilla kasvaa, kun yhä useampi arjen käyttöesine toimii langattomasti. Pelastustoimen tietoon tulee Suomessa vuosittain noin parikymmentä akkujen ja paristojen aiheuttamaa tulipaloa tai vaaratilannetta. Todellisuudessa tapauksia arvioidaan olevan enemmän, sillä kaikki tilanteet eivät johda hälytystehtävään.

“Viime aikoina on uutisoitu akkupaloista, jotka ovat saaneet alkunsa jätteenkuljetuksessa, jäteasemalla tai sähkö- ja elektroniikkajätteen (SER) käsittelylaitoksessa. Vaikka tällaiset vaaratilanteet eivät ole määrällisesti yleisiä, ne muistuttavat, kuinka yksittäinen käytöstä poistettu akku voi väärin lajiteltuna sytyttää laajamittaisen ja vaikeasti hallittavan tulipalon ja vaikuttaa koko jäteketjuun”, sanoo paristojen ja akkujen kierrätystä Suomessa organisoivan Recser Oy:n toimitusjohtaja **Liisa-Marie Stenbäck**.

Vaaratilanteiden taustalla on se, että käytöstä poistetut akut sisältävät usein edelleen energiaa. Kun akku vaurioituu esimerkiksi kuljetuksessa tai lajittelussa saadun iskun tai puristumisen seurauksena, se voi syttyä palamaan, jolloin puhutaan niin sanotuista zombiakkuista.

Vastaavia tilanteita voi syntyä myös kodeissa: esimerkiksi lattialle tai laatikkoon jätetty akku- tai paristokäyttöinen laite voi vaurioitua lemmikin hampaissa tai pudotessaan – ja syttyä palamaan yllättäen.

Haaste kutsuu tekemään akkaturvallisuudesta näkyvää

Zombiakukampanja haastaa tänä keväänä sekä kodit että työpaikat käymään läpi ja laskemaan kaikki käytöstä poistetut akut ja paristot.

Akkuja on nykyään niin puhelimissa, tietokoneissa kuin langattomissa kuulokkeissa. Kotona niitä löytyy myös esimerkiksi sähköhammasharjoista, parranajokoneista, ladattavista leluista ja robotti-imureista. Työpaikoilla akkuja on yleisimmin työkaluissa, mittalaitteissa, viivakoodinlukijoissa sekä erilaisissa liikkumisvälineissä.

“Vaikka akkuja on tänä päivänä jokaisella työpaikalla todella paljon, silti monilta puuttuvat selkeät käytännöt akkujen tunnistamiseen, säilyttämiseen ja käytöstä poistamiseen”, sanoo Työturvallisuuskeskuksen erityisasiantuntija **Petri Pakkanen**.

Vastuut kannattaa työpaikoilla jakaa selkeästi.

“On hyvä sopia, kuka kerää käytöstä poistetut laitteet, missä niitä säilytetään ja kuka vastaa niiden kuljetuksesta keräykseen. Näin akut eivät unohdu varastoihin, vaan ne poistetaan hallitusti ja turvallisesti. Tämä on olennainen osa työpaikan riskien arviointia”, Pakkanen painottaa.

Akkuriskien tunnistamisessa ja turvallisissa käytännöissä voi hyödyntää esimerkiksi Työturvallisuuskeskuksen Akkaturvallisuus.fi-sivustolta löytyvää akkuluettelopohjaa. Työturvallisuuskeskus tarjoaa myös maksuttoman Akkaturvallisuus osaksi riskinarviointia -verkkokurssin, jonka voi suorittaa itsenäisesti noin puolessa tunnissa.

Akut haltuun ja turvallisesti kierrätykseen

Kevätsiivous on otollinen hetki käydä läpi sekä kodin että työpaikan laatikot ja varastot. Akku- ja paristokäyttöisen laitteen tunnistamisessa ja turvallisessa kierrätyksessä alkuun auttaa muutama nyrkkisääntö.

Näin tunnistat akku- tai paristokäyttöisen laitteen:

- laite toimii ilman verkkovirtaa ainakin osan ajasta
- laitetta ladataan säännöllisesti tai siinä on lataustelakka
- laitteessa on USB-C, micro-USB- tai muu latausliitäntä ja usein merkkivalo latausta varten
- laitteessa on paristoluukku tai erillinen akkupaketti
- laitteen mukana on tullut laturi tai latauskaapeli, vaikka sitä ei enää käytettäisi
- laite on kokoonsa nähden painava tai lämpenee käytön tai lataamisen aikana
- käyttöohjeessa tai laitteen merkinnöissä mainitaan ladattava akku tai litiumioniakku (Li-ion)

Jos akkua ei saa helposti irrotettua, laitetta ei saa rikkoa tai purkaa, sillä se voi aiheuttaa välittömän palovaaran.

Näin kierrätät akut ja paristot:

- **Poista tyhjentyneet paristot ja akut laitteesta** mahdollisimman pian.
- **Teippaa virtanavat** heti käytöstä poistamisen jälkeen. Teippaukseen sopii mikä tahansa hyvin paikallaan pysyvä teippi. Riittää, että teippaat vain navat – ei koko

paristoa. On hyvä, että pariston tai akun merkinnät jäävät näkyviin, jotta lajittelijat voivat tunnistaa, mitä kemiallista koostumusta ne sisältävät.

- **Perusta paristoille kotikeräyspiste** esimerkiksi muovipussiin tai -rasiaan. Vältä metallista astiaa tai käytä sen sisällä muovipussia. Säilytä niin uudet kuin käytetyt paristot ja akut aina pienten lasten ja lemmikkieläinten ulottumattomissa.
- **Älä heitä akkuja tai paristoja koskaan sekajätteeseen**, metallinkeräykseen tai muiden jättejakeiden, kuten pahvin, biojätteen tai SER-romun joukkoon. Palauta ne heti tilaisuuden tullen kauppaan tai lähimpään alueelliseen keräyspisteeseen.
- **Pakkaa vuotava tai vahingoittunut akku tai paristo** tiiviiseen muovipussiin ja siirrä se turvalliseen paikkaan – esimerkiksi ulos metalliastiassa tai sisätiloissa paikkaan, jossa ei ole helposti syttyviä materiaaleja lähellä. Vältä täysin tiiviitä astioita, jotta mahdolliset kaasut pääsevät purkautumaan turvallisesti. Palauta vahingoittunut akku ensisijaisesti aluekeräyspisteelle, ojenna se henkilökunnalle ja kerro heille havainnoistasi, kuten vuodosta, kolhuista tai muista vaurioista.
- Kaikki paristoja ja pienakkuja myyvät **kaupat ottavat maksutta vastaan** sellaiset käytetyt paristot ja akut, jotka vastaavat niiden omaa valikoimaa – myös silloin, kun tuotteita ei ole ostettu kyseisestä liikkeestä. Useimmissa kaupoissa on niille oma keräysastia. Jos sitä ei näy, paristot ja akut voi luovuttaa henkilökunnalle.
- **Suuremmat akut ja isommat määrät** suositellaan vietäväksi alueellisiin keräyspisteisiin. Katso lähin: kierratys.info.
- **Tietoa akkulaitteiden paloturvallisesta käytöstä** löydät Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön verkkosivuilta: www.spek.fi.

Lue lisää:

- zombiakku.fi
- akkuturvallisuus.fi
- kierratys.info

Lisätietoja kierrätyksestä ja kampanjasta:

Liisa-Marie Stenbäck

Toimitusjohtaja

Recser Oy – Paristokierrätys

Puh: 010 249 1704

liisa-marie.stenback@recser.fi

Petri Pakkanen
Erityisasiantuntija, Työturvallisuuskeskus
petri.pakkanen@ttk.fi

Kuvia medially:

Zombiakku-kampanjan kuvapankki: www.zombiakku.fi

Recserin paristojen ja akkujen kierrätyksen kuvapankki: [Kuvapankki – Paristokierrätys](#)

Tiedote on osa Zombiakku-viestintäkampanjaa, jossa alan asiantuntijaorganisaatiot kampanjoivat yhdessä paristojen ja akkujen turvallisen kierrätyksen puolesta. Alan asiantuntijaorganisaatiot ovat keränneet vaaratilanteiden varalle jokaiselle hyödylliset toimintaohjeet, jotka löytyvät Zombiakku-kampanjan verkkosivuilta: zombiakku.fi.